

Vrijheid blijheid

Diner Pensant

Iedereen wil vrij zijn. Maar als je zo dicht op elkaar woont als wij, in de stad, ben je dan niet erg gebonden? De vrijheid van de één perkt die van de ander in. Of is dat een misvatting? Is het juist de aanwezigheid van anderen die je vrijheid geeft? Wat is dat eigenlijk, vrijheid? Sommigen vinden: niets in de weg gelegd krijgen. Anderen: juist wel iets in de weg gelegd krijgen. Want grenzen zijn de enige manier om boven jezelf uit te stijgen. En hoeveel vrijheid heeft een mens eigenlijk nodig?

Vrijheid

Men is wat men zich permitteert, natuurlijk,
maar loopt op tegen de geboden
van de tijd, obstakels van het denken,
hindernis van elke dag, tegen zichzelf.

Niet de zwaartekracht – die is gegeven –
maar de weigering zich uit te breiden.
Bang zich te verliezen concentreert men zich.
Weinig wetend leert men meer maar ongerichter.

Nu jou te noemen. Sprong. Samen waren wij
alles. Wij kwamen overal en tegelijk,
wij waren grenzeloos. Gelukkig

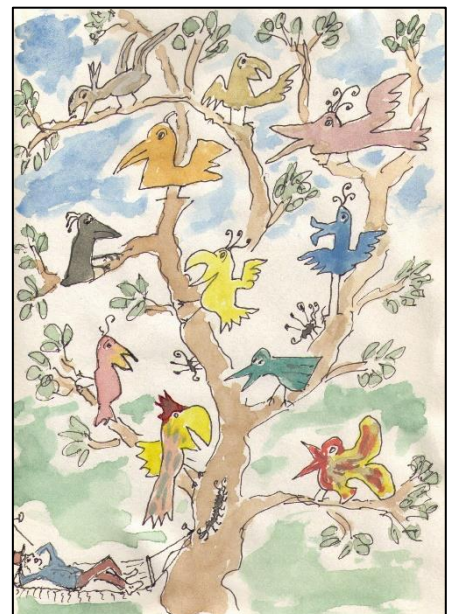
kende ik onze beperkingen. Gelukkig liet ik me
tot het laatste niet verleiden: op te geven
het betonblok dat ik ben aan eigen been.

Mark Boog, *De encyclopedie van de grote woorden*.

1. Amuse. Introductie

Noem één woord dat je verbindt met vrijheid:

- Autonomie
- Ruimte
- Eigen wil
- Reizen
- Muziek

- Toe kunnen geven aan opwellingen
- Niet gecontroleerd worden

2. Voorgerecht. Kwesties en ondervindingen

1. Casus: een medewerker wil de motie niet uitvoeren dat vrijwilligerswerk betaald zal worden, de wethouder staat er op. Vraag: Hebben wij de vrijheid de motie niet uit te voeren?

2. Casus: ik ga van vrijdag tot dinsdag naar Oerol met een vriendin. Nu heeft een goede vriend aangekondigd dat hij die zondag een feest geeft. Vraag: Zal ik die zondag vanuit Terschelling op en neer gaan naar dat feest?

3. Casus: Ik heb ooit een aanbod om een zeezeiltocht te maken laten schieten en me toen voorgenomen zo'n aanbod nooit meer af te slaan. Vijftien jaar geleden deed zich opnieuw een kans voor. Toch heb ik toen gekozen voor mijn relatie en ben weer niet mee gegaan. Vraag: Hoe ga je om met beperkingen?

4. Casus: afgelopen dinsdag was het prachtig weer. In plaats van in de tuin te gaan zitten heb ik de hele dag binnen zitten werken. Vraag: Hoe bestrijd je je eigen blok aan je been?

5. Casus: ik ben drie jaar geleden in Amsterdam komen wonen, na jarenlang in een klein benepen dorp te hebben gewoond. Kinderen weg, weer alleen, ik kreeg een enorme vrijheid. Nu fladder ik als een vlinder overal naar toe zonder iets tot stand te brengen. Vraag: Hoe kun je in de vrijheid jezelf beperken zodat je goede dingen kunt doen?

6. Casus: ik wil met mijn vriendin op vakantie. Maar die wil hele andere dingen dan ik. Vraag: Hoever kan ik mijn eigen wil doorzetten?

7. Casus: ik was deel van een groep die negen maanden vrijmaakte om in India rond te trekken. Na afloop werden we weer met onszelf geconfronteerd. Vraag: Is het weglopen van je mankementen vrijheid?

3. Hoofdgerecht. Zienwijzen, begripsbepaling

Voorbeeld 1

Vrijheid is ruimte maken om iets wat een ander wil zo uit te voeren dat ik het zelf zie zitten.

Voorbeeld 4

- Vrijheid is voldoende vertrouwen hebben in je eigen handelingsrepertoire om dingen te kunnen oplossen.
- Vrijheid is goed naar jezelf luisteren.

Voorbeeld 2

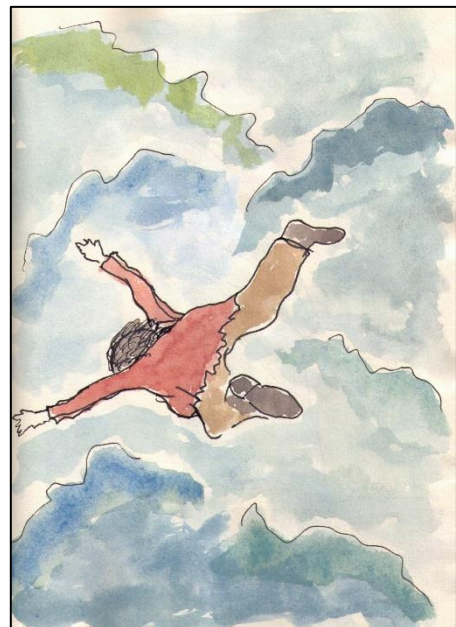
- Vrijheid is het leven naar je hand zetten.
- Vrijheid is kiezen voor wie je het meest nodig heeft.

Voorbeeld 3

- Vrijheid is het vermogen je verlangens los te laten omwille van iets wat belangrijker is.

4. Nagerecht. Maximes.

- Vrijheid is op het juiste moment op de juiste manier het eens en oneens zijn met anderen.
- Vrijheid is de keerzijde van discipline.
- Vrijheid is het kennen van je eigen beperkingen
- De zogenaamde onafhankelijkheid van veel mensen is in wezen onaanhankelijkheid.

5. Enkele citaten over vrijheid

- Vrij zijn is: niets vrezen en niets begeren.
Seneca
- Wat is vrijheid zonder wijsheid of deugd? De grootste van alle mogelijke kwaden; want zij is dwaasheid, verdorvenheid en gekte, zonder onderwijs of beperking.
Edmund Burke
- Alles wat werkelijk groots en inspirerend is, is gecreëerd door een individu dat kon werken in vrijheid.
Albert Einstein
- Vrijheid is geen privilege dat verleend wordt, maar een gewoonte die men zich moet aanmeten.
Lloyd George
- Pas in de beperking toont zich de meester, alleen de wet kan ons vrijheid geven.
Goethe
- Vrijheid is het kiezen van je gevangenis.
Herman Brusselmans

- Mensen eisen vrijheid van meningsuiting als compensatie voor de vrijheid van denken waar ze zelden gebruik van maken.
Sören Kierkegaard
- Vrijheid is doen wat je wilt.
John Stuart Mill
- Alleen fatsoenlijke mensen kunnen werkelijk van vrijheid houden; de rest wil geen vrijheid, maar losbandigheid.
John Milton
- Er is niets belangrijker in de wereld dan vrijheid. Vrijheid is het waard om opofferingen voor te doen, het is het waard om er je baan voor te verliezen, het is het waard om er voor in de gevangenis te zitten. Ik ben liever een vrije pauper dan een rijke slaaf. Ik zou liever sterven in bittere armoede met mijn overtuigingen, dan leven in weelde zonder zelfrespect.
Martin Luther King